

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

3099

Vragen van het lid **Paulus Jansen** (SP) aan de staatssecretaris van Financiën en de minister voor Wonen en Rijksdienst over *de heffing van vennootschapsbelasting bij waarborgfondsen* (ingezonden 22 juli 2013).

Antwoord van staatssecretaris **Weekers** (Financiën), mede namens de minister voor Wonen en Rijksdienst (ontvangen 2 september 2013)

Vraag 1, 2, 3 en 4

Kunt u een overzicht geven van de waarborgfondsen die in het verleden vrijgesteld waren van vennootschapsbelasting (Vpb), waarvoor de inspecteur der belastingen nu het standpunt inneemt dat zij belastingplichtig zijn?¹ En met ingang van welke data?

Heeft er over de onder (1) genoemde gewijzigde opstelling van de inspecteur der belastingen vooraf overleg plaatsgevonden met enige bewindspersoon? Welke? Zo nee, is enige bewindspersoon vooraf over de gewijzigde opstelling geïnformeerd?

Hoe is de financiële achtervang positie van het Rijk jegens de waarborgfondsen die een aanslag Vpb is opgelegd? Is onderzocht wat de effecten van een Vpb-plicht zouden zijn op de financiële risico's voortvloeiend uit de vangnetfunctie van het Rijk?

Zijn er waarborgfondsen die nog steeds vrijgesteld zijn van vennootschapsbelasting? Zo ja, welke en op grond van welke argumentatie?

Antwoorden 1, 2, 3 en 4

Artikel 67 van de Algemene wet inzake rijksbelastingen (AWR) staat mij niet toe informatie te verstrekken over de belastingposities van individuele waarborgfondsen. Wel kan ik in zijn algemeenheid over de belastingplicht van waarborgfondsen het volgende opmerken. Waarborgfondsen hebben veelal de rechtsvorm van een stichting. Volgens de Wet op de vennootschapsbelasting 1969 (Wet VPB 1969) is een stichting belastingplichtig indien en voor zover zij een onderneming drijft. Daarvan is sprake bij een duurzame organisatie van kapitaal en arbeid waarbij door deelname aan het economische verkeer voordeel wordt behaald dan wel redelijkerwijs een voordeel te verwachten is. Een winststreven wordt ook verondersteld aanwezig te zijn als er doorlopend overschotten worden behaald. Dat wordt beoordeeld door de inspecteur aan de hand van de concrete feiten en omstandigheden. Deze

¹ Financieele Dagblad, 18 juli 2013, «Fiscus doet greep in spaarpot waarborgfondsen».

beoordeling heeft plaatsgevonden voor de bij de Belastingdienst bekende waarborgfondsen. Dergelijke beoordelingen vinden initieel en periodiek plaats. Dit kan ertoe leiden dat de datum van aanvang van de belastingplicht – mede op grond van het vertrouwensbeginsel – voor het ene waarborgfonds anders kan luiden dan voor het andere fonds. Omdat bij de beoordeling van de belastingplicht de eventuele financiële risico's voortvloeiend uit de vangnetfunctie van het Rijk niet relevant zijn, zijn de effecten daarvan niet onderzocht. In de Wet VPB 1969 is evenmin een specifieke vrijstelling voor waarborgfondsen opgenomen.

Van een gewijzigde opstelling van de Belastingdienst is geen sprake. Wel is er de afgelopen periode meer aandacht voor de belastingplicht van verenigingen en stichtingen in zijn algemeenheid en daarmee ook voor waarborgfondsen.

Vraag 5 en 6

Zijn er al definitieve aanslagen opgelegd of zijn aanslagen nog onder de rechter?

Hoeveel is de totale geclaimde opbrengst voor de fiscus?

Antwoord 5 en 6

Er zijn aanslagen vennootschapsbelasting vastgesteld. Als belastingplichtige het daar niet mee eens is, staat de weg van bezwaar en beroep open. Artikel 67 van de AWR staat mij niet toe informatie te verstrekken over de belastingposities van individuele waarborgfondsen.

Vraag 7, 8 en 9

Wat betekent de heffing van Vpb bij de waarborgfondsen voor de belastingopbrengst over het resultaat van de betrokken semi-publieke instellingen? Is er sprake van communicerende vaten, waarbij het enige voordeel voor de fiscus is dat opbrengst naar voren wordt gehaald?

Heeft u onderzocht wat het effect van Vpb-heffing bij de waarborgfondsen is op de investeringsruimte voor de betrokken semi-publieke instellingen, zoals woningcorporaties?

Hoeveel bedraagt de geschatte btw-derving door het nog verder terugvallen van investeringen door de betrokken instellingen?

Antwoord 7, 8 en 9

Als een waarborgfonds belastingplichtig is, is over de winst vennootschapsbelasting verschuldigd. Dit betekent dat de aan de algemene reserve toe te voegen winst (na VPB) lager zal zijn. Waarborgfondsen staan borg voor leningen die door financiële instellingen worden verstrekt aan de aangesloten deelnemers. Daardoor kunnen de deelnemers een lagere rente bedingen. De deelnemers betalen daarvoor een vergoeding aan het waarborgfonds dan wel houden op hun balans een obligopost (passiefpost) aan voor een eventuele aanspraak door het fonds. Gelet op de «vangnetfunctie» die het Rijk (veelal) heeft, zal de heffing van vennootschapsbelasting bij het waarborgfonds naar aangenomen mag worden geen dan wel een zeer marginale invloed hebben op het rentepercentage dat de financiële instelling in rekening brengt. De investeringsruimte van de deelnemers wordt derhalve door de heffing van vennootschapsbelasting bij het waarborgfonds niet noemenswaardig aangetast. Van een btw-derving zal derhalve geen sprake zijn. Bedoeld onderzoek is niet verricht. Omdat als gevolg van de heffing van vennootschapsbelasting over de winst het vermogen van het waarborgfonds minder toeneemt, zal in theorie eerder een beroep kunnen worden gedaan op de vangnetfunctie van het Rijk.

Vraag 10

Indien de onder vraag 3 en 9 bedoelde gegevens niet beschikbaar zijn, bent u bereid om dat alsnog te onderzoeken en de Kamer hierover voor Prinsjesdag te informeren?

Antwoord 10

Zoals hiervoor is aangegeven, zullen dergelijke onderzoeken niets toevoegen. Daarom ligt het niet voor de hand om zulke onderzoeken – die de nodige menskracht vergen en kosten met zich brengen – te laten uitvoeren.